

Siedem groszy

WIADOMOŚCI ZE SWIATA - NAJCIEKAWSZE PROCESY SENSACYJNA POWIEŚĆ

dziennik ilustrowany dla wszystkich o wszystkim

Ofiarna walka robotników firmy „Ropag” w Szopienicach o prawo do życia dla siebie i swych rodzin

Katowice, 14 lutego.

Załoga Polskiej Wytwórni Sygnałów Kolejowych „Ropag” w Roździeńcu - Szopienicach prowadzi zażartą walkę nie tylko o utrzymanie warsztatów pracy, lecz także o wypłatę zaległych zarobków. W poniedziałek, 5 bm. robotnicy tej firmy, pracując przez wiele miesięcy bez wszelkiej zapłaty przystąpili do strejku włoskiego i do dziś dnia nie opuszczają miejsc pracy. Stosunki, jakie panują w tej firmie, są dość dziwne, dlatego też warto, że zapozna się z nimi opinia publiczna.

Firma ta istnieje w Roździeńcu - Szopienicach od sześciu lat i została założona jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przez jej dotychczasowego właściciela, p. inż. Zygmunta Szczęsnowicza, który nie posiada i nie posiadał żadnego kapitału obrotowego. Cały kapitał, który został do spółki wniesiony, wynosił około 5.200 złotych. Przedsiębiorstwo to, produkujące urządzenia, zabezpieczające ruch pociągów jest prawie, że bezkonkurencyjne, gdyż w Polsce znajdują się tylko trzy podobne przedsiębiorstwa.

Bezprzykładne

wyzyskiwanie robotników

Zamówień dla tej firmy nigdy jeszcze nie brakło, a wszelkie trudności powstają z powodu braku kapitału obrotowego. Od czasu więc istnienia tej firmy zawsze zalegano z wypłatą zarobków robotnikom. To też od czasu do czasu robotnicy przystępowali do strejków, by w ten sposób otrzymać chociaż część zaległych zarobków na utrzymanie swych rodzin, żyjących w skrajnej nędzy. Strejki te były zawsze w krótkim czasie likwidowane, tembardziej, że właściciel firmy po kilka złotych wypłacał strejkującym.

Obecnie zaległości firmy z tytułu zarobków robotniczych są bardzo poważne. Za rok 1933 firma zalega robotnikom z zapłatą około 30 tysięcy złotych, które zostały nawet wyskarżone i poszczególne robotnicy uzyskali prawomocne wyroki. Zaległości za bieżący rok wynoszą około 13 tysięcy zł. Jeżeli się zważy, że w firmie tej pracuje przeciętnie 120 robotni-

Wykonanie zamówień

kosztem głodnych robotników

Ostatnio firma ta otrzymała od poszczególnych dyrekcji kolejowych w Polsce zamówienia na urządzenia, zabezpieczające ruch pociągów, na ogólną sumę ok. 324.808,40 zł. Z zamówień tych wykonano 44,8 proc. za sumę 145.725 zł. Zamówienia na tę kwotę mogła firma tylko dzięki temu wykonać, że robotnikom nie płacono zarobków. Wcześniej zamówienia już obecnie dostarczone wykonał wla-

Zastępca inspektora pracy — nadzorcą sądowym

W międzyczasie jednak p. Szczęsnowicz wniosł do sądu o nadzór sądowy. Wniosek ten został uwzględniony i nadzorcą sądowym zamianowano zastępcę

Od kilku dni trwa strejk włoski robotników, zatrudnionych w wytwórni sygnałów kolejowych „Ropag” w Szopienicach. Ilustracja nasza z prawej strony przedstawia na tle budynku fabrycznego kilku strejkujących, którzy na chwile opuścili duszne warsztaty dla zacerpnięcia świeżego powietrza. Z lewej strony w oknach widać strejkujących.

ków, którzy zarabiają miesięcznie od 100 do 200 zł., to sumy te są bardzo wysokie. Niektórzy robotnicy w bieżącym roku nie otrzymali ani grosza za przepracowane godziny, a personel biurowy nie otrzymał pensji już od 7 miesięcy.

Właściciel firmy za pożyczone pieniądze. Od niejakiego Szendzielorza pożyczyl właściciel firmy przeszło 123 tysiące złotych. Gdy był płatny rachunek za dostarczone urządzenia kolejowej Dyrekcji Kolejowej w Radomiu, p. Szendzielorz, Urząd Skarbowy oraz inni wierzyciele firmy wyskarżyli swoje pretensje i przeszło 80 tysięcy zł., znajdujące się w kasie Dyrekcji Kolejowej w Radomiu, obłożyli aresztem.

placone jest rzeczą wątpliwą. Tak więc firma znajduje się w beznadziejnej sytuacji finansowej, gdyż jak przedtem, tak i teraz brak jej funduszu obrotowego.

Rozpaczliwe położenie robotników

Doprowadzeni do rozpaczy robotnicy porzucili pracę, jednak nie opuszczają miejsca pracy. Przebywają oni stale w dużej hali warsztatowej, dokąd pożywienie przynoszą im rodziny. Wygląd ich jest pożałowania godny. W hali jest strasznie zimno, to też robotnicy zdobywają, gdzie tylko mogą węgiel, by w nocy nie zmarznąć. Sypiają oni na różnych maszynach i blokach żelaza, a od czasu do czasu czerpią powietrze przez okna warsztatu. Losem tych nieszczęśliwców dotychczas nikt się nie zajął. Inspektor pracy p. Seroka wezwał ich tylko do podjęcia pracy. Natomiast p. Wesółowski, zast. inspektora pracy i zarządca sądowy tej firmy ogranicza się tylko do konferencji z radą zakładową i właścicielem. Jest to, zdaje się, pierwszy wypadek, że zast. inspektora pracy jest zarządcą sądowym firmy, w której spełnia obowiązki pracodawcy.

Właściciel firmy twierdzi, że gdyby robotnicy nadal pracowali, możnaby z trudności finansowych firmy wybrnąć, nie może jednak zrozumieć, że robotnikom chce się jeść. Gdyby byli zreduko-

wani pobieraliby zapomogi i byłiby w lepszym położeniu, niż dzisiaj. Bo chociaż pracują, lecz wskutek nie otrzymania zarobków, żyją z rodzinami w skrajnej nędzy. Dalej twierdzi właściciel firmy, że został zrujnowany przez firmy konkurencyjne, które wszelkimi sposobami przeszkadzają mu w dalszej pracy. Nie jest to zupełnie wykluczone, ale wynika to właśnie z braku funduszu obrotowego. Nie mając pieniędzy, nie można angażować 120 robotników i przyjmować zamówienia za przeszło 300 tys. zł.

„Powieście się”

Położenie robotników tej firmy jest beznadziejne, a właściciel firmy radzi im, by kupili sobie sznurek i powiesili się. Jest to bezprzykładna prowokacja, to też miarodajne czynniki winny zająć się stosunkami tej firmy i przyjść z pomocą głodującym robotnikom. Czynią to już dzisiaj obywatele Roździeńca-Szopienic, którzy, widząc gołotę tych robotników, posyłają im pożywienie.

Czas skończyć z bezprzykładnym wyzyskiwaniem robotników, (s)

SZCZĘŚCIE W NIESZCZĘŚCIU

Spruchniała topola runęła na samochód w Bielsku

W ub. wtorek, około północy, właściciel i szofer taksówki nr. Śl. 9212, Jan Surówka, odwiózł z Białej pasażera na dworzec do Bielska, poczem około godziny 1,15 wracał do garażu. Kiedy znalazł się na ul. Rzeźniczej, tuż przed mostem na

nego samochodu. Oczom jego przedstawił się wówczas straszny widok.

Gdyby taksówka p. Surówki o parę centymetrów posunęła się naprzód, poniosłby on niechybną śmierć. Dzięki jednak cudownemu zbiegowi okoliczności, p.

renie Bielska-Białej znaleźćby można więcej; wystarczy, jeżeli wskażemy tylko na grupę drzew przy ulicy Wencelisa w Białej, tuż przy przejeździe kolejowym, gdzie również stoi właśnie taki spruchniały olbrzym.

Nie zawsze przecież katastrofa tego rodzaju kończy się tak szczęśliwie, jak w tym wypadku, gdzie p. Surówka stracił naprawdę swój dorobek w postaci taksówki, ale uratował życie i zdrowie. Innym razem może tego rodzaju wypadek

zakończyć się ofiarą w ludziach.

Samochód p. Surówki nie był ubezpieczony, prawdopodobnie też będzie musiał swoich pretensyj dochodzić u zarządu miasta Bielska, które niedopatrzniem swoim zawiniło. Właściciel bowiem posesji, na którego gruncie zawałone drzewo stało, Brüll oświadczył już p. Surówce, że z powodu nadzoru sądowego, jaki ciąży na tej nieruchomości, usunąć drzewa tego nie mógł, chociaż miał już dawno ten zamiar. (na)

W Bielsku wydarzyła się niezwykła katastrofa. Spruchniała topola runęła na taksówkę samochodową. Ilustracja nasza przedstawia u góry i na dole na prawo szczątki samochodu pod drzewem, a u dołu na lewo p. Surówkę, który cudem uniknął śmierci.

Białce, oddzielającej Bielsko od Białej, z piekielnym trzaskiem zawałiło się na niefortunną taksówkę olbrzymie drzewo, którego konary zmiażdżyły samochód.

Oszolomiony trzaskiem łamiących się gałęzi i konarów, oraz brzękiem rozbitych szyb, Surówka nie mógł się zorientować, co się stało. Zdawał sobie tylko sprawę z tego, że cudem ocalał z groźnej katastrofy. Po chwili, kiedy ochłoniął, wysiadł bocznymi drzwiami z swojego potrząskanego

Surówka wyszedł z katastrofy, bez szwanku.

Bezpośrednią przyczyną tej niezwykłej, a zarazem szczęśliwej katastrofy, był silny wiatr. Główną jednak winę w tym wypadku ponosi miejska komisja budowlana, pozostawiając, jak to widać na zdjęciu, spruchniałe i zmurszałe olbrzymie drzewa w miejscach, w których zagrażają życiu przechodniów i przejeżdżających. Takich „niebezpiecznych” drzew na te-

MEBLE

Z powodu świąt Wielkanocnych, jesteśmy zaopatrzeni w wielki wybór mebli. Sypialki, jadalni, meble kuchenne i pojedyncze. Ceny najniższe, już sypialkę można nabyć za zł. 345, tylko w firmie:

H. Rosenwald
Król-Huta, ulica Szpitalna 4
Dostawa bezpłatna na cały Górny Śląsk.

Tęgo jeszcze nie było.

Darmo str. Brown. U. P.N. 2341 (bezzw.) 50 naboji oraz z (imit.) wiecz. pióro wysyłamy z powodu rysunku listów, kto zam. u nas zegarek z fran. złota szwajc. syst. „Ankier” z wiecznym szkłem i 5letnią gwarancją za zł. 6.95 lepszy gat. 9,12,15, kryty z 3-ma kopertami na kam. zł. 12,14,16,18, 25, extra płaski na kamieniach lub męski zł. 10 12,16, 20 i 25. Adres. Fabr. zeg. E. Jakubiński Warszawa Leszno 60-7

40.000 dolarów

i wszystkie inne wygrane z następujących dolarówek Nr. Nr. 522611, 758145, 759878, 773132, 1209504, 1426912, które zdeponowaliśmy w Pocztowej Kasie Oszczędności w Łodzi, przeznaczaliśmy dla naszych klientów, którzy zakupią u nas 1 z niżej wymienionych kompletów.

Nr. 1. TYLKO ZA ZŁ. 13,90

wysyłamy: 3 metry materiału na ubranie męskie lub na palto damskie pełnej podwójnej szerokości 140 cm. (desenie bielskich kangarnów), 1 swetr (pullover) męski najmłodniejszy, 1 koszulę męską, 1 parę kałesonów z satynowym wykończeniem, 1 koszulę damską madapolamową strojnie haftowaną we wszystkich kolorach, 1 parę reformu damskich, 1 parę skarpetek męskich, 1 szal męski lub damski i 1 krawat jedwabny najmłodniejszy.

Nr. 2. TYLKO ZA ZŁ. 14,25

wysyłamy: 4 metry materiału na elegancką suknię damską, 1 chustkę dużą do odziania w ładne kolorowe kraty jasne lub ciemne (rozmiar 12/4), 1 parę pantofli damskich (podać wymiar oburwia) 1 swetr damski w ładne kolorowe desenie (ostatni krzyk mody), 1 elegancką apaszkę damską jedwabną, 1 koszulę damską madapolamową strojnie haftowaną we wszystkich kolorach, 1 parę reformu damskich, 1 parę pończoch jedwabnych i 3 chusteczki białystowe z ładnym ażurkiem.

Nr. 3. 50 METRÓW TYLKO ZA ZŁ. 27,—.

a mianowicie: 1 sztukę płótna białego 17 metrów w dobrym gatunku, na bieliznę wszelkiego rodzaju lub 14 metrów Nansuku we wszystkich kolorach na wytworną bieliznę damską, 6 metrów flaneli miękkiej i puszystej w różnych kolorach na bieliznę, szlafroki i piżamy, 6 metrów płótna kremowego, 6 metrów zefiru na koszule męskie dzienne w modne prążki, 5 metrów franek karbowych do okien w najładniejsze desenie żakardowe i 10 ręczników białych.

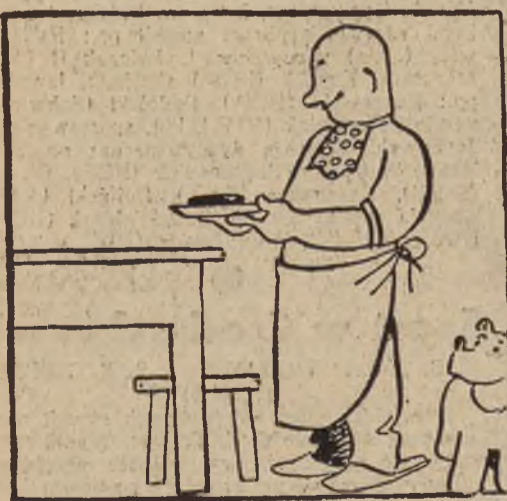
Wymienione komplety wysyłamy za zaliczeniem pocztowym na listowne zamówienie. Płaci się przy odbiorze na poczeko. BEZ RYZYKA. Jeżeli towar się nie podoba, przyjmujemy z powrotem i natychmiast zwracamy pieniądze.

Zamówienia należy adresować tylko:

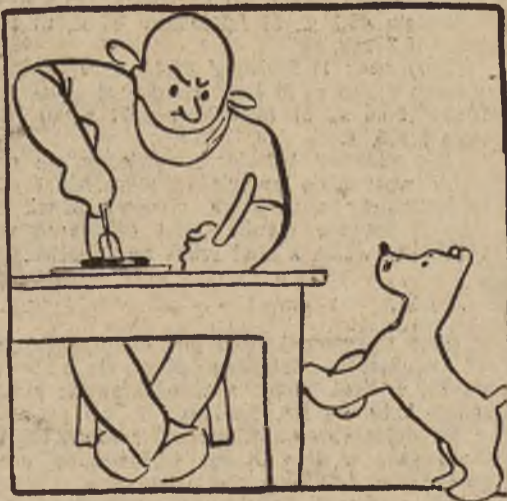
Firma „ŁÓDZKO-BIELSKA KANINA”, ŁÓDŹ, ulica Św. Andrzeja Nr. 7/43.

UWAGA: Każdy klient otrzyma wraz z paczką numerowany rachunek, który należy przedstawić przy podziale wygranej. Prosimy sprawdzić, czy na wyżej wymienione dolarówki padną wygrane.

Przygody bezrobotnego Froncka

Froncek, chodząc po „lechtunku”, wstąpił również do rzeźnika, który mu dał kasek mięsa, aby upiec mógł befsztyka.

Lecz mięso jest bardzo twarde, więc się Froncek z nim morduje, a zaś „Ciapiek” wiernie psisko wciąż się temu przypatruje.

Wtem Fronckowy smaczny kasek nagle wyskoczył z talerza i, łuk zatoczywszy w górze, do „Ciapko wej” gęby zmierzła.

Trafił dobrze, to też piesek potyka go szybko ładnie i patrzy na talerz pana, czy mu jeszcze co nie spadnie. (Ciąg dalszy nastąpi)

Miesięczna prenumerata „7 GROSZY” wynosi zł. 2,31
W kraju z przesyłką pocztową 2,31
Przy zamówieniu w urzędzie pocztowym 2,41

KONTO P.K.O. KATOWICE
Nr. 301.746

CEWNIK
OGLĄDZEŃ
i pole 35 x 67 mm. zł. 15
Ogl. drobne 20 gr. za słowo